

čilištu u
ako se
djeke n
nasriči
istarišta
a se to
ne djakō
djeke iz
tajerske.
V
V
V
V
V
V
V
V

Oglaši, priposlani id,
ekaju i račinaju se na temelju
činog cimčenika ili po dogovoru.
Djaci za predborbu, oglase itd.
Ovci se naputnicom ili poloz
om poč. Štedionice u Beču
u administraciju listu u Pulu.
Pod narubču valja točno oz
načiti ime, prezime i najbližu
poštu predborjiva.
Ko list na vrieme ne primi,
dakle to javi odpravnici u
otvorenom pismu, za koji se
ne placa poštarnica, ako se izvana
napiše „Reklamacija“.
Čekovnog računa br. 847849.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom ruskia male stvari, a nasloga svo pokvarci“. Narodna poslovica.

Odgovorni rednik i izdavatelj Stepo Gjičić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Naše mješovite škole.

Iz skolskih krugova primamo i rado
priobčnjemo slijedeće opravdanu tužaljku:

Polažeći sa stanovišta, da za jednake
nauke, jednake sposobnosti i jednak trud,
ima biti i jednak nagrada ili plaća, da
jemo do znanja ovo njekoliko opazilo
naših mješovitih školah onim, kojih se
iđe, i koji bi po našem minenju imali
ocitoj nepravdi bar dijelomično doskotili.

Mimoilazimo priporno pitanje, da li
bi se imalo učiteljicu u plaći sa učiteljem
izjednačiti ili ne, jer će to drugi čimbenici
iesiti, pak idemo odmah k samom pred
metu ovog kratkog razmatranja. Da je
mješovita škola neka vrst „zla“ priznati
će nam onaj, koji vidi, čuje i sluša djecu
takve škole slobodnu i bez nadzora. Proti
takvim školam govorilo se na učiteljskim
sastancima i skupština, pisalo se o tomu
u strukovnih i drugih listovih, ali lekta se
niže našlo, već se pušta, da se to „potre
bito zlo“ vuče i nadalje od godine do go
dine.

Nu ostavimo djecu takve škole, pak
se okrećimo k učiteljstvu, i to k onom
ukvih dvorazrednih školah.

U dvorazredu mješovitoj pučkoj
školi učitelj je ravnajući, podučava
uviek u II. razredu, dočim prepušta uč
iteljici I. razred, koja ima također ručne
radnje za djevojčice II. razreda.

Ako nije učiteljica usposobljena za
pjevanje a učitelj jest, to on — koliko je
nam poznato, nepodučava u pjevanju
djeci I. razreda, već nadoknađuje taj sat
učiteljicom kojom drugom poukom.

Sad se pišta: kome je od ove dvojice
posao lagiji? Svatko, koji je imao iole
posla sa djecom, znade iz vlastita izkustva,
da će zrelje djele brže shvaliti i lagije
paučiti ono, što mu se tumači ili prip
oveda. Ako je tomu tako, tada imade uči
teljice dvorazredne mješovite pučke škole
lagiji posao i manje sati pouke, jer je on
slobodan onej sat kad preuzme učiteljica
učeni rad II. razreda.

A kako stoјimo sa berivi ili sa pla
tom?

Učitelj imade 20 po sto više u plaći;
osim toga imade 200 kruna za ratnataj
stvo, k tomu veći doplatak, veću stan
arinu, občinski doplatak za školske potre
be itd., svega skupa njegova su beriva
za okolo 500 kruna viša nego li ona uči
teljice. Ali ta razlika biva još veća.

Svake se 10. godine povisaju nekoja
njesta, iz III. u II., iz II. u I. red, a po
nato je, da se podigne uviek na viši red
njegove mjesto učitelj, čim mu se beriva
svakako pomnože.

Bog i duša, mi mu nismo na tom
zalni, jer poznamo kukavno materijalno
stanje našega učiteljstva u obće, ali hiteli
samo, da se pomnože i beriva učiteljica
da se tim ni za dlaku neosteti materi
jalne probitke učitelja.

Poznato nam je, da će se i ove go
dine podignuti nekoja učiteljska mjesta u
viši red, i da bijući pozvana c. kr. ko
šarska školska vijeća, da učine shodne
predloge, ali neznamo, kako će pri tom
roči naše učiteljice. Bojimo se, da će

proći lošo, osobito one lošinjskoga kotara,
koji nam je najbolje poznat.

U ovom kotaru bijaše predloženo —
kako doznašmo iz pouzdana izvora — da
se podignu sva mjeseta učitelja pri dvo
razrednim školama i nekoja mjeseta uči
telja jednorazredne škole, što je dakako i
pravo, jer ovi učitelji imaju najviše truda
i muke. Ali injesto učiteljice nebijaše
predloženo nijedno!

To pako čini nam se nepravednim.
Da vidimo sada, tko može da bude ravn
najući pri dvorazredu mješovitoj pučkoj
školi.

Izustvo nas uči, da imade i pred
njegovnjom učiteljicom sa izpitom spo
sobnosti, pa službovala ona najboljim us
pjehom 10, 20 i više godina, prednost
ne samo svaki učitelj, već dapače i ne
tom svršeni učiteljski priravnik, bez ikavki
prakte, bez ikavka izustvita i bez ikavki
zasluža. Ovaj može nastupiti služba ravn
najućeg učitelja odmah, pak ostali takvimi
godinu, dvije i više — samo ako je to
pravo onim, koji vede i oblaće.

A da doživi učiteljica, podredjena i
takvom ravnajućem, kojekavkih ne
prilika i poniženja, imademo dostatno do
kaza, između kojih evo samo jedan kao
primjer:

Poznamo učiteljicu, koja je pri dvo
razrednoj mješovitoj školi sa izpitom spo
sobnosti bez ikavka prigovora službovala
10 godina. Na dotičnoj školi izpraznilo se
njeno ravnajućeg učitelja. Privremeno
namjestešte neton svršena priravnika. To
dvoje prepričalo se često, jer se nemoguće
sporazumjeti; svatko je od njih zastupao
svoje stanovište, a kad je ravnajućemu
prepričke, bilo dosta, doviknu svojoj sta
rijivoj družici: „ja sam ravnajući, vi mene
morate slusati!“

Iznesosmo na sviello ovaj jedini pri
mjer kako uz jednak, dapače i veći rad
učiteljice, pri dvorazredu mješovitoj puč
koj skoli biva ne samo prikraćena za to
točki postotak na plaći, već je ona dapače
često podčinjena učiteljskom novajilji, koji
je po sposobnostih i zaslugah mnogo niži
od nje, al koji misli, da imade pravo njoj
zapovijediti i nju ponižiti. Ovim razgl
banjem želim upozoriti kojeg od gospode
članova c. kr. zemaljskog školskog vijeća,
ne bi li se koji od njih zauzeo za to, da
se pri promaknuću u više redove uzme u
obzir i naše sposobnije i zaslužnije uči
teljice.

DOPISI.

Iz Gorice, dne 3. aprila. (S pro
vod kardinala Missia). Mrtvi
ostanci pokojnoga kardinala bijahu izlo
ženi nadbiskupske kapeli sve do utorka
u jutro. Silno množivo naroda, iz grada i
okolice, granulo je danomicu u kapelu, da
poskropi mrtve ostanke svoga nadpastira.

Utorku u jutru bijaše urečen pogreb
pokojnoga kardinala. U tu svrhу došao je
iz Beča carev odaslanik grof Cziraky, Od
susjednih biskupa nadosli su k pogrebu:
ljubljanski dr. Jeglić, krčki dr. Mahnić,
*) Zakasnilo za zadnji broj. Ur.

porečki dr. Flapp i iz Celovca dr. Kahn;
trščansku biskupiju zastupao je kapitularni
vikar preč. Petronio. Iz Trsta prisustvovan
je pogrebu c. kr. namjesterik grof Goëss.
Svečenstvo iz goričke i susjednih bi
skupija bijaše veliko množito. Iz nadb
iskupske palate krenuo je sprovod u 8 sati
u jutro, predvodio ga je porečki biskup
Flapp, koji je blagoslovio lies u kapeli.

Ulice, kuda je sprovod prolazio, bi
johu punе svetla; vojničto držalo je red;
javne svilelike bijabu upaljene, mnoge
kuće i javne zgrade imale su crne zastave.
Sprovod otvorili su dјaci raznih škola,
razni dobrovorni zavodi, bratovštine, bo
goslovci itd. Lies iznesene iz kapele žup
nici goričke nadbiskupije; za njim stupnici
su rođaci pokojnjikovi, pak carev zustup
nik, namjesterik i ostali dostojarstvenici,
razni družtvaji, depulacija, zemaljski za
stupnici, vojnički čestnici itd. itd. Sa lie
som stigao u stolnu crkvu poslije 9 sati.
Lies položio se na visoki odar obkoljen
raznim znakovima, cviećem i mnogobrojnim
voštenicama. Crkva bijaše sva u crni.

Zadušnu sv. misu odjepavao je presvj.
Flapp uz mnogobrojnu asistenciju sve
censtva.

Poslije sv. misu stupio je na prodi
kaonicu dr. Faidutti, koji je u podujem
govoru orisaо život i djelovanje pokojnika.

Zatim dadoše biskupi i prosti ob
čajno odrešenje, pak zatvorioše lies, koji je
bio do tada otvoren.

Iz crkve vratio se je sprovod istim
redom natrag sve do trga Catarini. Lies
postavio se na mrtvački voz. Tuj se je ra
zišao sprovod, jer se imalo odvesti pokoj
nika na sv. Goru. Mnoga svećenika sa
biskupom Jeglićem posjedose u kočije, te
se sa mrtvačkim vozom odputio put Sol
kana a odatle na sv. Goru, kamo stigao
poslije 3 sata po podne i gdje ih doček
še OO. Franjević. Lies prenošo se u crkvu
B. D. M. i tu je izrekao oprostno slovo
pokojniku ljubljanski biskup presvj. g.
Jeglić. Zatim spustioše lies u grobnicu gro
bova Coronini u glavnoj ladji crkve pred
velikim oltarom.

Iz Raša. Kha... kha... hrr... plju
— pasja para i kašalj! Starost — ne
möc! Dà, dà, jer kada dođu lita dođe i
zlo s njima. Neki dan je pasalo tri m
seca, da ležim od zaduhe i kašala. Jučer
sam se nikako izvukao iz postelje, a danas
trupija sam gorj qále i počea, da čagod
napišem i da vam pripovim ča sam do
živja. Ruka mi trepi, ali pamet me još
dobro služi i srce mi dije kuraja.

Dok sam u postelji leži, nastoju sam,
da sem prije štijem, Štijem Štijem. Moja stara
bi mi užala reći: kruniću, kruniću u ruke,
a ne Štijem, ča četi vrančić Štijem, sutra,
prekoštruo češ poj pod zemlju, pak onda
ča... čemo te u Štijem zamotati! A ja
bih... njoj, na to pokazu i kruniću i libar
Oče, budi volja Tvoja!

Najprije, ča sam štija u Štijem i ma
je bilo to, da su nam balotacioni na pul
jstini, slabo posli. Ki je kriv? Kriva je Pula,
koja ni pustila, da balotacioni budu izvan
grada — kako bi moralj bili po leđi;
krivi su svečenski kmeti, ki su se pustili

izlazivakog utorki i petka
o pede.

Neiskrani dopisi se ne vraćaju,
nepodpisani netiskaju, a
nefrankirani neprimaju.
Predplata se poštarmom stoji:
12 K u obče, 6 K u seljaku
ili K 6 — odn. K 3 — na
pol godine.

Ivan carvine više poštarnica.
Plaća i stiže se u Pali.
Pojedini broj stoji 10 h. koli u
Puli, toli izvan iste.
Ureditelj se nalazi u ulici
Golia br. 5 te prima stranu
oim nečejie i svečka svaki dan
od 11—12 sati prije podne.

Na uskršnju nedjelju priobčio je puku lijanašem dopućeno je sve, njim se dozvoljava sve, njim se daje sve. Jer kād oni pjevaju, buče, urlju i mirne gradjane grde, tada prestane: „luogo di cura“.

Kod nas i za nas čuju, vide i opaze sve občinski stražari, docim nevide, i nečuju ni najvećih sablazni, koje počine na srednjoj trgu i posred dana pristaše i prijatelji vladajuće sjoye.

Neznamo, što će proti onim demonstrantom načelnik, hoceli i njih užeti na zapisnik ili će mudro šutiti na sve i tim pokazati kako je on pravedan i nepristran? Ni, za g. kotarskoga poglavara neznamo, da li se je maknuo da zaštiti mir i red kao što je ustao prošloga mesopusta. On će stalno pokazati koliko mu leži na srcu javni mir i red „in questo luogo di cura“. Ako se i pokaze načelnik pristranom, tega neočekujemo od jedno c. kr. činovnika, jer bi to bilo za njega pogrdno i smrtno. On se može popitati za spomenuto žvižđanje i urlikanje kod pristava g. Bassicha, kojemu će valjda vjerovati. Ovim mu je pružena prilika, da pokaze svoju pravednost i nepristranost. Neuvini li toga, znati ćemo još bolje s kim imamo poslu.

Čemu je to svoje? Oraj upti potratio je uzoran svećenik trčansko-koparske biskupije sliedećim razglabanjem: Slavno vladajući Lav XIII. bio je izabran pred 25. godinom, kao kardinal Joachim grof Pecchi rimskim papom.

Papa Lav XIII. neodlikuje se samodirektnom umom, velikom učenosti, već i svetim životom i obice priznatim pravdoljubljen, zbog čega bijaše izabran opetovno u najzamršnijih svetskih pitanjih mirovinu sudsćem. Predprošloga mjeseca proslavljen je taj veliki papa svoju 25.-godišnjicu vladanja ili papinski jubilej. Tej proslavi priključio se je sinovljom: „odanošću svakokatolički svjet.“

U glasili mnogobrojnih biskupijalih čitali smo, kako su nadbiskupi i biskupi propisali svojemu svećenstvu i podređenim im pravovjernikom, da proslave što svečanije tu riedku svečanost. Takve programe jubilejnih svečanostih čitali smo za biskupiju susjedne Kranjske, Goričke, pak i udaljenijih naših zemalja: Hrvatskoj, Dalmaciji, Bosni-Hercegovini itd. itd. Ostale biskupije naše monarhije proslavile su bez dvojbe, gdje više gdje manje svečano papin jubilej. Ali jedne biskupije nenadjosmo u redu njezinih sestrica, a to je biskupija trčansko-koparska. Mi si toga ne možemo protumačiti. Ona je doduše bez svoga pastira, ali imade zamjenika mu, ili kapitularnog vikara. Za njega kažu, da je učen i pobožan, pak nevjерujemo, da nije tako takav znao za papin jubilej.

Kad mi bi bio on na taj televizijski dogodaj zaboravio, imali su ga na to sjetiti njegovi mnogobrojni stariji i mladji savjetnici. Kako je dakle do toga došlo, da se nije sam toga sjetio il da ga njegevi prijatelji na to nesjetili? Je li moguće, da je hotomice propustio proslavu svečanosti? Koji bi mogao tomu biti razlog? Kako bi ga mogao opravdati pred svojim svećenstvom i u obice pred javnošću? Ova i slična pitanja namiču nam, g. uređnicu, i zadužili biste nas kad biste nami možda na jedno ili drugo mogli dati izvestan odgovor. (U veliku nas stavite nepriliku. Mi nepoznamo pobliže preč. g. Petronia. Doznali smo ranj tekar u novije doba, otkad je na celu one biskupije i otkad se je ovjejkovočio proglašenje našeg svećenstva i naših crkveno-jezikovnih svečinj. On je stalno znao za papin jubilej, kao što smo ranj znali svi mi, koji čitamo novine. Velik je dakle morao biti razlog, što nije naredio svomu svećenstvu i pokušao svoje biskupije proslavu tog izvanrednog dogodjaja u katoličkom svetu. Po našem nemjerodavnom sudu on je to hotomice propustio. Bojao se je naime židovsko-irredentističkih listova, koji bi ga bili bez dvojbe napali, da je stogod u proslavu papinu poduzeo. Znao je nadalje da se gradska uprava ili municipaliteti luoghi di cura.“)

Za nas Hrvate nebijaše dopućena ne-maškarada, nam nije dozvoljeno ni istojno pjevanje, u obice nista nedaje sa-ma, jer je ovo: „luogo di cura“, a ta-zivu na bilo kakvu svećanost na čest sv. Otu, jer bi to uvredilo službenu Italiju, s kojom očijuvaju talijanski odlučujući krovni grada Trsta. Ali ni sav talijanski kler one biskupije nije bio objeđujući prihvatio kakvu proslavu, jer je u mnogih jači patriotizam od katoličkog osvjetljenja. Takvih imade prečastni i okolo sebe. Ovi mu možda i savjetovaše, da je bolje mitovati nego li zamjeriti se „svetskim“ mo-gućnikom, koji su na čelu razinoj bezvješčnim društvo. Rekoše mu valjda, da je dobro Bogu se moliti, ali da neškodi kad-što ako se i djavlu zapali voštanju. Op. Ured.)

Družtvene.

Izlet „Sokola“ u Ličanju izpao je izvan svakog očekivanja — krasno. Obširan opis tog izleta doneli čemo u budućem broju.

„Citaonica“ prije „Katoličko družtvo sv. Josipa“ u Marčani. C. kr. na-mjestništvo u Trstu odlukom od 17. ve-ljače 1902. br. 108, dozvolilo je i potvr-dilo promjenu pravila „Katoličkog družtva sv. Josipa“, uslijed koje promjene družtvo zoče se sadati „Citaonica“. Na Mali Vazam dne 6. travnja t. g. držao je preustreljeno družtvo „Citaonica“ prvu glavnu skupštinu.

Badernsko družtvo za štednju i zajmowe poziva ovime svoje p. n. gg. ča-nove na godišnju glavnu skupštinu, koju će se obdržavati dne 20. aprila t. g. u 6^v/sata po podne u „Družbinoj“ školi u Ba-derni.

Odbor gospodarskoga družtva u Baderni poziva p. n. gg. čanove na usta-noviteljnu glavnu skupštinu, koja će se obdržavati dne 20. aprila t. g. u 6^v/sata po podne u „Družbinoj“ školi u Baderni.

Slovenska članica u Trstu pri-ređuje svojim članom i uvedenim gosto-vom dne 12. aprila t. g. koncert. Po pro-gramu — slobodna zabava. Početak točno u 8 sati i pol u večer.

Posjednjeljuka u hranilnicu u Kopru, imala je g. 1901. promela K 140.730/25 a čistoga dobitka K 1229.94.

Iz drugih krajeva:

† Josip Cotić, otac urednika „Edi-nost“ g. Maksu i majstora Srećku, umro je u Vipavi. Naše saučeće!

Ministr-predsjednik do znanja. G. ministar-predsjednik dr. Koerber po-valio se je opetovno u carevinskom vječu, da je dan političkim činovnikom strogo nalog, da dopisuju sa strankama u jeziku stranke i da se ti činovnici strogo drže njegovog naloga.

Koliko vrede te izjave g. ministra i njegovi nalazi dokazuju najnovije postu-panje namjestničkoga savjetnika i upravitelja c. kr. političkog poglavarstva u Kopru g. Schaffenautera, koji je nedavno razpo-slao mladićima slovenskih občina onoga kolara tali i u slike pozive za novace-nje ili stvaranje.

Mi pozivljamo naše občinske načel-nike onoga kolara, da pošalju sve talijanske pozive državnoumu zastupniku g. prof. Spinčiću (parlament) u Beč, da ih on po-kaže g. ministru-predsjedniku kao dokaz da njegovi činovnici u istinu vrše točno i strogo njegove naloge.

Izum hrvatskog učitelja. Hrvatske novine priobčuju, da je izumio g. Klemens Vjekoslav, ravnačući učitelj u Grubišnom polju, za ciepljenje voćaka do sada naj-praktičnije, najjace i najjeftinije noževje od broja 1–6, kojimi može svatko, osobito učenici brzo ciepliti divljaku, a da ju ne pokvari i da brzo prorez zaraste. U jednom danu može ciepliti jeden učenik posve lako 100 komada. K tome ju pri-ređio i posebnu pilicu za odrezivanje vrhova divljaka. Za te predmete zaistan je patent.

Staroslavensko bogoslužje. Splitsko Jedinstvo piše: Posle najnovijeg raz-čaranja neznamo, hoće li Hrvati sv. i svuda, gdje ih ima, jednom htjeti staro-slavensku službu u svojim crkvama. Ne-znamo, ali znamo, da bi već bilo vrieme. Ako se sami ne nametnemo, da istemo

svoje, valaj težko da će nam ikad dati za naše liepe oči. Dala je rimska kurija sve katolicima u Crnoj Gori, a za to, što je to iskalo Crna Gora. Da je srećom danas Hrvatska sebi svoja, pa da zaiste, dala bi i nama kurija rimska i našla bi da za to pregovara i ugovara, jer badava i u Rimu računa se s državama više nego s narodima. A dolje, dok Hrvatska nezašte, tko da čeka? a kad po sredi nije dogma, zaštitimo svi kao narod! Ono, što je Rim mogao priznati nekolicini katolicima u Crnoj Gori, zašto da ne prizna svima Hrvatima? I što je tu po sredi? Ili nas ne ceni kard. Rampolla, ili se obzire više na one, kojima se nebi svijđelo, da nam se izpune zahtjevi, nego na nas, koji tražimo svoje pravo! Pravo i ništa drugo već naše pravo! Ej, rode, rode, kad će više složan i kompaktan iskati troje....?

Zatim gospodarski napredak Dalmacije. Iz Beča nam piše: Družtvo za unapređivanje Dalmacije držalo je 16. ožujka svoju VII. godišnju skupštinu. Predsjednik grof Harrach pozdravi srdačnom dobrodošlicom u velikom broju prisutne članove, a osobito gg. ministre dra. pl. Koerbera i Witteke i novoga namjestnika dalmatinskoga barena Handela. Grof Harrach podvrgao je u svojem pozdravnom govoru privredno stanje Dalmacije poduljou kritici i naglasio je, da je družtvu poslo za rukom pobudit interesi kulturnog sveta za Dalmaciju. Stoji sada do loga, da družtvu uzmogne raditi snažnije. Zato se predsjednik neda, da će čitava Dalmacija uči s njim u kolo, da se zemlji pomognu i doneče koristi na svim onim poljima, na kojima mogu i moraju raditi u jednom družtvu ujedinojeni privatni ljudi.

Zatim je odobren poslovni izveštaj za g. 1901. i uželi su u pretres mnogi predlozi. Član Dešković opisao je u kras-nom govoru stanje i potrebe zemlje i pos-tavio je zahtjev, da se družtvu nesmisje povuci izpred nemara pučanstva Dalmacije. Družtvu mora, da se sa svom snagom za-uzme za to, da se ostvari ta davno žele-jena trajna dalmatinska izložba u Beču, koja mora imati trgovачki karakter. Go-vornikov predlog je primljen sa povlađjivanjem. Na predlog predsjednika družtva će započeti raditi na tome, da izda jedno tačno djelo o privredi Dalmacije, jer bez toga nije moguće zadobiti finansijske snage, koje, iako voljne da upotrebe novac u Dalmaciji, ipak se nekako boje, jer im zemlja nije tačno i iz pouzdana izvora opisana. Iza ovoga bi riješeno, da družtvu preporuči vlasti neke specijalne želje nekih korporacija (privrednih) u Dalmaciji. Družtvu se je konstituiralo, izabravši grofa Harracha po novo predsjednikom, grofa Lanskoron-skoga prvim a dra. Ivčeviću drugim podpredsjednikom. (Adresa: Druživo „Dalmacija“ Beč, I. Freieng 3).

Gospodarske:

Svila od paučine. U New-Yorku se u nekim boljim dućanima počela pro-davati svila, izatkana od paučine. Jedan fabrikant uspijeo je, da u Sjedinjenim američkim državama aklimatizira najkrupnije vrste afričkih i brazilskih paukova, čija je paučina isto toliko jakog i konac svilenog buba. Paučina afričkih paukova smatra se kao bolja, i kanina je od nje skuplja, nego od brazilske paučine. U Americi su u velikoj modi rukavice od paučine, ali su im cijene još vrlo velike, par se prodaje od 250 do 500 K.

Da utamaniš gusjenicu, tako škodne stabalju, postupaj ovako: Ratzali nešto sumpura, u nj umoti nekoliko starih krpelina, te ih ostavi da se osuše. Kail su se osušile, napravi od njih krugle debele koliko obje sake, nabodi ih na vile i zapali. Krugle će polako gorjeti i razvijati gusti dim. Sad ne treba drugo, već obilaziti okolo stabla vilami u ruci, i dojedna će gusjenica pasti na tle; ali postoće još sive ostale žive, valja razastrijeti prije iz-pod stabla sture ili slična, te ih tako sa-kupiti i onda unistiti.

Znanost*.

